

KOMENTÁŘ

14. července 2022

Červnový odhad předpokládá meziročně vyšší sklizeň obilovin i řepky

Podle odhadu sklizně k 10. červnu očekávají jihočeští zemědělci ve srovnání s loňským rokem větší úrodu základních obilovin a řepky. Oproti předchozímu desetiletí bude očekávaná sklizeň obilovin v kraji nadprůměrná, sklizeň řepky podprůměrná. Sklizeň většiny raných druhů ovoce se oproti loňsku očekává vyšší.

V Jihočeském kraji se podle červnového odhadu výnosů a sklizně předpokládá, že letošní produkce **základních obilovin** bude v porovnání s předchozím rokem vyšší o 1,4 %. Zásahu na tom má rozšíření osevních ploch (+4,3 %) a jejich skladba, ve které se oproti loňsku zvýšil podíl výnosnějších druhů, zejména ozimé pšenice a ozimého ječmene. Hektarový výnos základních obilovin se očekává oproti loňsku nižší, ve srovnání s předchozím desetiletím je průměrný.

Tab. Odhady sklizně zemědělských plodin v Jihočeském kraji k 10. 6. 2022

Plodina	Sklizeň (t)				Hektarový výnos (t)			Osevní plocha (ha)			
	2021	odhad 2022	rozdíl	index (%)	2021	odhad 2022	rozdíl	2021	2022	rozdíl	index (%)
Základní obiloviny	715 281	725 079	9 798	101,4	5,49	5,33	-0,16	130 346	135 995	5 649	104,3
Pšenice celkem	451 352	465 541	14 189	103,1	6,13	5,71	-0,42	73 577	81 468	7 891	110,7
Pšenice ozimá	434 223	446 596	12 373	102,8	6,23	5,77	-0,46	69 701	77 461	7 760	111,1
Pšenice jarní	17 129	18 945	1 816	110,6	4,42	4,73	0,31	3 875	4 006	131	103,4
Žito	18 886	15 089	-3 797	79,9	5,22	5,11	-0,11	3 621	2 953	-668	81,5
Ječmen celkem	160 580	169 026	8 446	105,3	5,10	5,06	-0,04	31 488	33 393	1 905	106,1
Ječmen ozimý	86 258	89 648	3 390	103,9	5,66	5,35	-0,31	15 244	16 772	1 528	110,0
Ječmen jarní	74 321	79 378	5 056	106,8	4,58	4,78	0,20	16 244	16 622	378	102,3
Oves	45 736	35 606	-10 130	77,9	3,40	3,55	0,15	13 459	10 031	-3 428	74,5
Tritikale	38 728	39 818	1 090	102,8	4,72	4,89	0,16	8 200	8 149	-52	99,4
Řepka	108 089	116 432	8 343	107,7	2,95	3,12	0,17	36 629	37 336	707	101,9

Pozn. Výsledky jsou propočteny z nezaokrouhlených hodnot

Podle odhadu bude sklizeň většiny druhů základních obilovin v kraji meziročně vyšší, méně se sklídí pouze oves a žito, zejména kvůli značnému omezení jejich ploch.

Nejrozšířenější plodinou jihočeských polí je dlouhodobě **pšenice ozimá**. Její osevní plocha se po třech letech, kdy byla zmenšována, letos meziročně rozšířila o 11,1 %. Aktuálně zaujímá téměř 32 % osevních ploch kraje a z plochy základních obilovin tvoří 57,0 %. V meziročním srovnání se její sklizeň díky rozšíření ploch očekává vyšší o 2,8 % navzdory horšímu výnosu.

KOMENTÁŘ

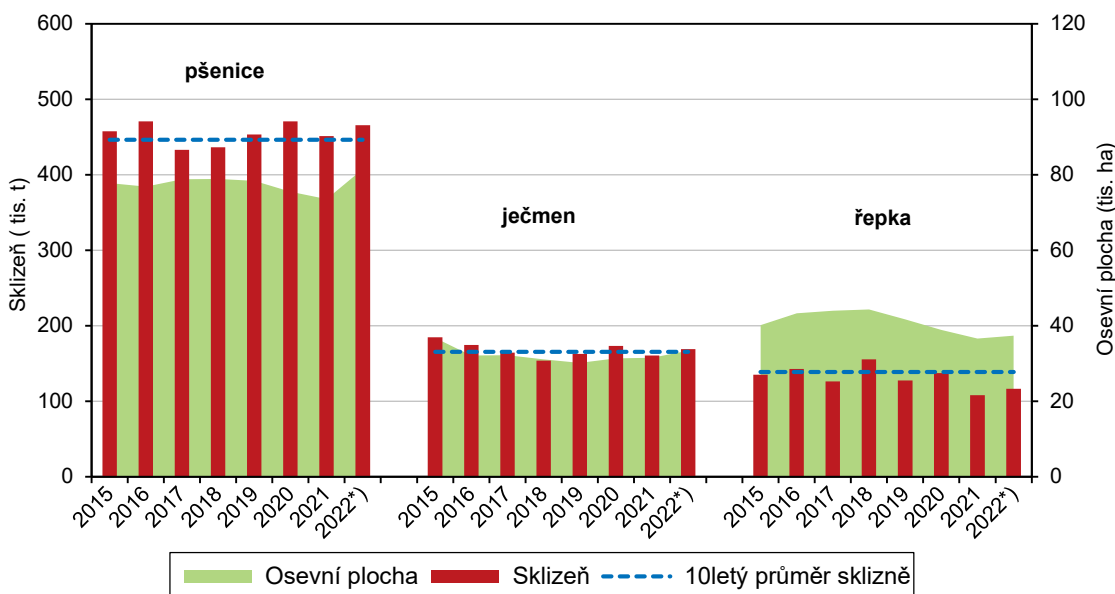
Úroda **pšenice jarní**, která se pěstuje na nesrovnatelně menší ploše než ozimá, se letos očekává ve srovnání s loňskou sklizní o 10,6 % vyšší díky vyššímu výnosu a rozšíření ploch. **Pšenice celkem** se podle odhadu v kraji sklídí o 3,1 % více než minulý rok zásluhou větších osevních ploch.

Skližeň **ječmene ozimého** se odhaduje o 3,9 % vyšší než loni díky rozšíření jeho plochy. Očekávaný výnos je oproti loňsku nižší, přesto nadprůměrný. Naopak výnos **ječmene jarního** je mírně podprůměrný, ale meziročně vyšší, a to spolu s rozšířením ploch přispěje k růstu sklizně (+6,8 %). **Ječmene celkem** se podle odhadu letos v kraji urodí o 5,3 % více než loni. Tento výsledek byl navzdory poněkud horšímu výnosu zajištěn rozšířením jeho ploch.

Žito a oves jsou jedinými základními obilovinami, u kterých se letos v kraji očekává nižší sklizeň než loni. Za jejím propadem (v meziročním srovnání o více než 20 %) stojí výrazné omezení osevních ploch. U **žita** k němu ještě přispívá vliv horšího výnosu. Naopak u **ovsa** meziročně vyšší výnos zmírňuje následky čtvrtinového úbytku ploch.

Skližeň **tritikale** se odhaduje oproti minulému roku vyšší o 2,8 % zásluhou vyššího očekávaného výnosu.

Graf **Osevní plochy a sklizeň vybraných zemědělských plodin v letech 2015–2021 a odhad sklizně k 10. 6. 2022 v Jihočeském kraji**

*) odhad sklizně k 10. 6. 2022

Řepkou, která je v kraji druhou nejpěstovanější plodinou po pšenici ozimé, mají v roce 2022 jihočeští zemědělci oseto 15 % osevních ploch. Meziročně její plochy rozšířili o necelá 2 %. To spolu s lepším výnosem slibuje v kraji meziroční růst sklizně o 7,7 %.

KOMENTÁŘ

Červnový odhad zahrnuje také výnosy sklizně **raného ovoce**. Jihočeští zemědělci předpokládali u všech odhadovaných druhů kromě višňi vyšší výnosy než v minulém roce a díky nim i podstatně lepší sklizeň. Ke dni odhadu očekávali, že sklídí 141 tun **jahod** (o polovinu více než v roce 2021), 158 tun **třešní** (o 57,7 % více než loni), 155 tun **rybízů** (třikrát více než loni) a 254 tun **višňi** (o 70 % méně než v roce 2021).

Výkazem o plochách osevů k 31. 5. 2022 byla v jihočeském zemědělském sektoru zjištěna **celková osevní plocha** 245,3 tis. ha. Více než polovina této plochy (56,8 %) je oseta obilovinami, především pšenicí ozimou. Na necelé čtvrtině (22,6 %) osevních ploch jsou pěstovány pícniny na orné půdě, zejména kukuřice na zeleno a na siláž, a na 17 % osevních ploch technické plodiny, především řepka.

Čtyři nejpěstovanější plodiny, pšenice (ozimá i jarní), řepka, ječmen (ozimý i jarní) a kukuřice (na zrno a na zeleno a siláž) pokrývají tři čtvrtiny celkové osevní plochy kraje.

Na rozdíl od dlouhodobého trendu došlo letos k rozšíření osevních ploch v kraji **oproti předchozímu roku** o 1 tis. ha. Největší přírůstek ploch zaznamenaly **obiloviny** (téměř o 6 tis. ha). Rozšířeny byly plochy pšenice celkem a ječmene celkem (+7,9 tis. ha, resp. +1,9 tis. ha), naproti tomu omezeny byly plochy ovsa (-3,4 tis. ha). Největší úbytek osevních ploch se týkal **pícnin na orné půdě** (-5,8 tis. ha), přičemž dvě třetiny z toho úbytku připadly na vrub osevu jednoletých pícnin a jedna třetina na vrub víceletých pícnin. **Technické plodiny** jsou pěstovány zhruba na stejné ploše jako loni. Pozměnila se ale jejich skladba. Rozšířeny byly plochy řepky (+0,7 tis. ha) a sóji (+0,7 tis. ha, na dvojnásobek loňské hodnoty). Naopak omezeny byly plochy máku (o více než čtvrtinu, -0,8 tis. ha) a hořčice na semeno (-40 %; tj. -0,3 tis. ha).

K 31. 5. 2022 obhospodařovali jihočeští zemědělci **zemědělskou půdu** o výměře 423,6 tis. ha, což je zhruba stejně jako předchozí rok, ale o 9,9 tis. ha méně (-2,3 %) než před 15 lety. Většinu zemědělské půdy v kraji tvoří **orná půda**, nyní s podílem 58,3 %, a trvalé travní porosty s podílem 41,3 %. Ačkoli meziroční srovnání ukazuje rozšíření ploch orné půdy na jedné straně a úbytek trvalých travních porostů na druhé straně, vývojový trend je opačný. Dlouhodobě dochází k úbytku ploch orné půdy a k rozšiřování ploch trvalých travních porostů.

Další informace:

[Odhady sklizně - operativní zpráva - k 10. 6. 2022](#)

[Soupis ploch osevů - k 31. 5. 2022](#)

Kontakt:

Ing. Irena Kovárnová
Krajská správa ČSÚ v Českých Budějovicích
E: irena.kovarnova@czso.cz
T: 386 718 690
M: 703 854 593